

Uporaba paketa **seqinr** za doseg in manipulacijo zaporedij

A. Blejec

6. januar 2016

Kazalo

1 Zbirke	2
2 Paket seqinr	2
3 Funkcije	3
3.1 Pretvorbe znakov in zaporedij	3
4 Dostop do baz	4
5 Iskanje gena	6
6 Poizvedba	9
7 Fasta	10
8 NCBI GEO	11

Povzetek

Nekaj namigov in uporab paketa **seqinr**

1 Zbirke zaporedij

Naslovi zbirk zaporedij

Aminokislinska zap

<http://www.uniprot.org/>

nukleotidna

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/nucleotide>

2 Paket seqinr

Za začetek ...

1. S spletnim iskalcem poiščite informacijo o paketu **seqinr**, ki je shranjena v okviru r-project v arhivu CRAN.
2. Oglejte si dokumentacijo (v obliki PDF) in preberite razlago za funkcijo `c2s`.
3. Do spletnih strani R-core group in CRAN lahko pridete tudi s povezavami v izbiri *Help* v programu R .

Paket seqinr

Pripravimo paket za uporabo (load)

```
library("seqinr")
```

Informacije o paketu in pomoč za funkcije (npr. `s2c()`)

```
library(help = seqinr)
```

```
`?`(s2c)
```

```
help(s2c)
```

3 Funkcije

Zdaj pa vi ...

Oglejte si funkcije in primere s strani s pomočjo:

- `s2c()` in `c2s()`
- `translate()`
- `aaa()`
- funkcije z začetkom `get*`
- `read.fasta()`, `write.fasta()`

3.1 Pretvorbe znakov in zaporedij

Funkcije za pretvorbo med malimi in velikimi črkami

```
tolower("ATCG")
```

```
[1] "atcg"
```

```
toupper("actg")
```

```
[1] "ACTG"
```

Funkcije za pretvorbo niza znakov v vektor znakov

```
niz <- "atgatatcgtaa"
```

```
(vektor <- s2c(niz))
```

```
[1] "a" "t" "g" "a" "t" "a" "t" "c" "g" "t" "a" "a"
```

```
c2s(vektor)
```

```
[1] "atgatatcgtaa"
```

4 Privzem podatkov iz baze Swissprot

Izbor iz baze podatkov

Izberemo dva proteina iz Swissprot. Accession Q9CD83 in A0PQ23.

```
library(seqinr)
choosebank("swissprot")
s1 <- query("s1", "AC=Q9CD83")
s1seq <- getSequence(s1$req[[1]])
s2 <- query("s2", "AC=A0PQ23")
s2seq <- getSequence(s2$req[[1]])
closebank()
```

Kaj dobimo?

Struktura objekta

```
str(s1)
List of 6
 $ call      : language query(listname = "s1", query = "AC=Q9CD83")
 $ name      : chr "s1"
 $ nelem     : int 1
 $ typelist  : chr "SQ"
 $ req       :List of 1
  ..$ :Class 'SeqAcnucWeb' atomic [1:1] PHBS_MYCLE
  .. ..- attr(*, "length")= num 210
  .. ..- attr(*, "frame")= num 0
  .. ..- attr(*, "ncbigc")= num 1
 $ socket    :Classes 'sockconn', 'connection' atomic [1:1] 5
  .. ..- attr(*, "conn_id")=<externalptr>
 - attr(*, "class")= chr "qaw"
```

Posamezne komponente lahko izvlečem na različne načine ([])

Izbor komponent

Izberem po imenu

```
str(s1$req)
List of 1
 $ :Class 'SeqAcnucWeb' atomic [1:1] PHBS_MYCLE
  .. ..- attr(*, "length")= num 210
  .. ..- attr(*, "frame")= num 0
  .. ..- attr(*, "ncbigc")= num 1
```

Izberem prvo komponento

```
s1$req[[1]]
      name      length      frame      ncbigc
"PHBS_MYCLE"    "210"      "0"      "1"
```

Poglejmo zaporedje

Začetek zaporedja

```
head(s1seq, 30)
[1] "M" "T" "N" "R" "T" "L" "S" "R" "E" "E" "I" "R"
[13] "K" "L" "D" "R" "D" "L" "R" "I" "L" "V" "A" "T"
[25] "N" "G" "T" "L" "T" "R"
```

in konec zaporedja

```
tail(s1seq, 30)
[1] "E" "E" "L" "D" "R" "C" "Q" "Y" "S" "N" "D" "I"
[13] "D" "T" "R" "S" "G" "D" "R" "F" "V" "L" "H" "G"
[25] "R" "V" "F" "K" "N" "L"
```

Zdaj pa vi ...

1. Kako bi spremenili zaporedje `s1seq` v niz znakov?

```
[1] "MTNRTLSREEIRKLRDLRILVATNGTLTRVLNVVANEEIVVDIINQQLLDVAPKIPLENLKIQRDILLKGQKSGILE"
```

Združevanje zaporedij v strukturo list

```
(vse <- list(s1, s2))
[[1]]
1 SQ for AC=Q9CD83
[[2]]
1 SQ for AC=A0PQ23
names(vse) <- c("Q9CD83", "A0PQ23")
vse
$Q9CD83
1 SQ for AC=Q9CD83
$A0PQ23
1 SQ for AC=A0PQ23
```

Izbor elementov iz strukture list

```
vse$Q9CD83$req
[[1]]
      name      length      frame      ncbicg
"PHBS_MYCLE"    "210"        "0"        "1"
names(vse$Q9CD83)
[1] "call"      "name"      "nelem"     "typelist"
[5] "req"       "socket"
sapply(vse, function(x) x$req)
$Q9CD83
      name      length      frame      ncbicg
"PHBS_MYCLE"    "210"        "0"        "1"

$A0PQ23
      name      length      frame
"A0PQ23_MYCUA"  "212"        "0"
      ncbicg
      "1"
```

5 Iskanje gena v DNA zaporedju

Kako identificiramo gen

Poiščite zapis gena v zaporedju

```
s <- "SA*ALMAGML*A"
```

Algoritem

```
[1] "SA*ALMAGML*A"
```

1. Poišči prvi STOP kodon (*)
2. Odstrani stop kodon in vse pred njim: ALMAGML*A
3. Poišči prvi START kodon (M)
4. Odstrani vse pred njim: MAGML*A
5. Poišči prvi STOP kodon (*)
6. Ohrani vse od START do STOP kodona: MAGML*

1. Poišči prvi STOP kodon (*)

```
s
```

```
[1] "SA*ALMAGML*A"
```

```
start <- regexpr("\\*. *M", s)  
start
```

```
[1] 3
```

```
attr(,"match.length")
```

```
[1] 7
```

```
attr(,"useBytes")
```

```
[1] TRUE
```

2. Odstrani stop kodon in vse pred njim: ALMAGML*A

```
s
```

```
[1] "SA*ALMAGML*A"
```

```
s2c(s)
```

```
[1] "S" "A" "*" "A" "L" "M" "A" "G" "M" "L" "*" "A"
```

```
1:start
```

```
[1] 1 2 3
```

```
(s1 <- s2c(s)[-(1:start)])
```

```
[1] "A" "L" "M" "A" "G" "M" "L" "*" "A"
```

3. Poišči prvi START kodon (M) in4. Ohrani vse od njega naprej: MA-GML*A

```
s1
[1] "A" "L" "M" "A" "G" "M" "L" "*" "A"

s1 == "M"
[1] FALSE FALSE TRUE FALSE FALSE TRUE FALSE FALSE
[9] FALSE
which(s1 == "M")
[1] 3 6
which(s1 == "M")[1]
[1] 3
which(s1 == "M")[1]:length(s1)
[1] 3 4 5 6 7 8 9
(s2 <- s1[which(s1 == "M")[1]:length(s1)])
[1] "M" "A" "G" "M" "L" "*" "A"
```

5. Poišči prvi STOP kodon (*) in6. Ohrani vse od START do STOP kodona: MAGML*

```
s2
[1] "M" "A" "G" "M" "L" "*" "A"

s2 == "*"
[1] FALSE FALSE FALSE FALSE FALSE TRUE FALSE
which(s2 == "*")
[1] 6
which(s2 == "*")[1]
[1] 6
1:which(s2 == "*")
[1] 1 2 3 4 5 6
(s3 <- s2[1:which(s2 == "*")[1]])
[1] "M" "A" "G" "M" "L" "*"
```

Spremeni vektor v niz znakov

```
s4 <- c2s(s3)
s
[1] "SA*ALMAGML*A"
s4
[1] "MAGML*"
```

Funkcija najdiGen()

Pripravimo funkcijo z aktivnimi ukazi iz primera (lahko tudi vsemi)

```
najdiGen <- function(s = "SA*ALMAGML*A") {  
+   start <- regexpr("\\.*M", s)  
+   (s1 <- s2c(s)[-1:start])  
+   (s2 <- s1[which(s1 == "M")[1]:length(s1)])  
+   (s3 <- s2[1:which(s2 == "*")[1]])  
+   s4 <- c2s(s3)  
+   s  
+   return(s4)  
+ }
```

Uporaba funkcije

```
s = "SA*ALMAGML*A"  
najdiGen(s)  
[1] "MAGML*"
```

Pa še kak drug

```
s = "SGAMG*ASHTMALASMHGTA*SHMR"  
najdiGen(s)  
[1] "MALASMHGTA*"
```

Poizkusite s še kakšnim zaporedjem

Regularni vzorci

Učinkovito iskanje nizov znakov je možno s pomočjo regularnih vzorcev (*regular expression*)

```
s  
[1] "SGAMG*ASHTMALASMHGTA*SHMR"  
sub("^.*\\.*(M.*\\*){1}.*", "\\1", s)  
[1] "MALASMHGTA*"
```

ali pa s funkcijo strsplit()

```
paste(c("", strsplit(strsplit(s, "\\*")[[1]][2],  
+ "M")[[1]][-1]), collapse = "M")  
[1] "MALASMHGTA"
```

Zdaj pa vi ...

Na spletu poiščite informacijo o

```
names <- c("Q9CD83", "A0PQ23")  
names  
[1] "Q9CD83" "A0PQ23"
```

in obe hkrati prikažite na eni spletni strani. Oglejte si, kako je sestavljen URL.

6 Priprava poizvedbe za splet

Sestavljanje nizov znakov: `paste()`

Zlepim imena s primerno predpono (AC), ločilom (=) in povezovalcem (OR).

```
names <- c("Q9CD83", "A0PQ23")
paste("AC", names, sep = " = ", collapse = " OR ")
[1] "AC = Q9CD83 OR AC = A0PQ23"
```

Priprava URL ogled na spletni strani

```
accNames <- paste("accession%3A", names, sep = "",
+               collapse = "+or+")
accNames
[1] "accession%3AQ9CD83+or+accession%3AA0PQ23"

url <- paste("http://www.uniprot.org/uniprot/?query=",
+          accNames, "&sort=score", sep = "")
if (interactive()) shell.exec(url)
```

7 Izpis v Fasta formatu

Izpis s funkcijo `write.fasta()`

Za izpis potrebujemo zaporedje v obliki vektorja znakov in eno opis za v prvo vrstico.

```
[s1seq[1,9] "N" "R" "T" "L" "S" "R"
write.fasta(s1seq, name = ">Prvo zaporedje ...",
+   file = "testFasta.txt")
write.fasta(s2seq, name = ">Drugo zaporedje ...",
+   file = "testFasta.txt", open = "a")
```

Kaj je v datoteki

```
dir(pattern = "t.*txt")
readLines("testFasta.txt")
[1] ">Prvo zaporedje ..."
[2] "MTNRTLRSREEIRKLDRLRILVATNGTLTRVLNVVANEEIVVDIINQQLLDVAPKIPeLE"
[3] "NLKIGRILQIRDILLKGQKSGILFVAAESLIVIDLLPTAITTYLTKTHHPIGEIMAASRIE"
[4] "TYKEDAQVWIGDLPcWLADYGYWDLPKRAVGRRYRIIAGGQPVIIITEYFLRSVfQDTPR"
[5] "EELDRCQYSNDIDTRSGDRFVLHGRVfKNL"
[6] ">Drugo zaporedje ..."
[7] "MLAVLPEKREmTECHLSDEEIRKLNrdLRILiATNGTLTRILNVLANDEIVVEIVKQqIQ"
[8] "DAAPeMGCDHSSIGRVLRRDIVLKGRRSGIPFVAAESFIAIDLLPPEIVASLLETHRPI"
[9] "GEVMAASCIETfKKEEAKVWAGESPAWLELDRRRNLPPKVVGRQYRVIAEGRPVIIITEYf"
[10] "LRSVfEDNSREEPiRHQRsvGTSARSGRSICT"
```

S funkcijo `read.fasta()` lahko preberemo informacijo o zaporedjih. Cela datoteka se prebere v obliki strukture `list`, vsako zaporedje kot svoja komponenta. Elementi so poimenovani s prvo besedo v iz anotacijske vrstice zaporedja, ta je navadno neka koda za doseg v neki bazi.

Branje fasta formata

```
zaporedji <- read.fasta("testFasta.txt")
summary(zaporedji)
  Length Class      Mode
Prvo  210   SeqFastadna character
Drugo 212   SeqFastadna character
list(zaporedji)
$ Prvo :Class 'SeqFastadna' atomic [1:210] m t n r ...
.. ..- attr(*, "name")= chr "Prvo"
.. ..- attr(*, "Annot")= chr ">Prvo zaporedje ..."
$ Drugo:Class 'SeqFastadna' atomic [1:212] m l a v ...
.. ..- attr(*, "name")= chr "Drugo"
.. ..- attr(*, "Annot")= chr ">Drugo zaporedje ..."
```

Do posameznih komponent pridemo s pomočjo imen (npr. `zaporedji$Prvo`) ali pa s pomočjo indeksa (številke) komponente (npr. `zaporedji[[1]]`)

8 NCBI GEO

PUBLIC DATA ACCESS PACKAGES

- GEOquery — Get data from NCBI Gene Expression Omnibus (GEO)
- Geometadb — A compilation of metadata from NCBI GEO